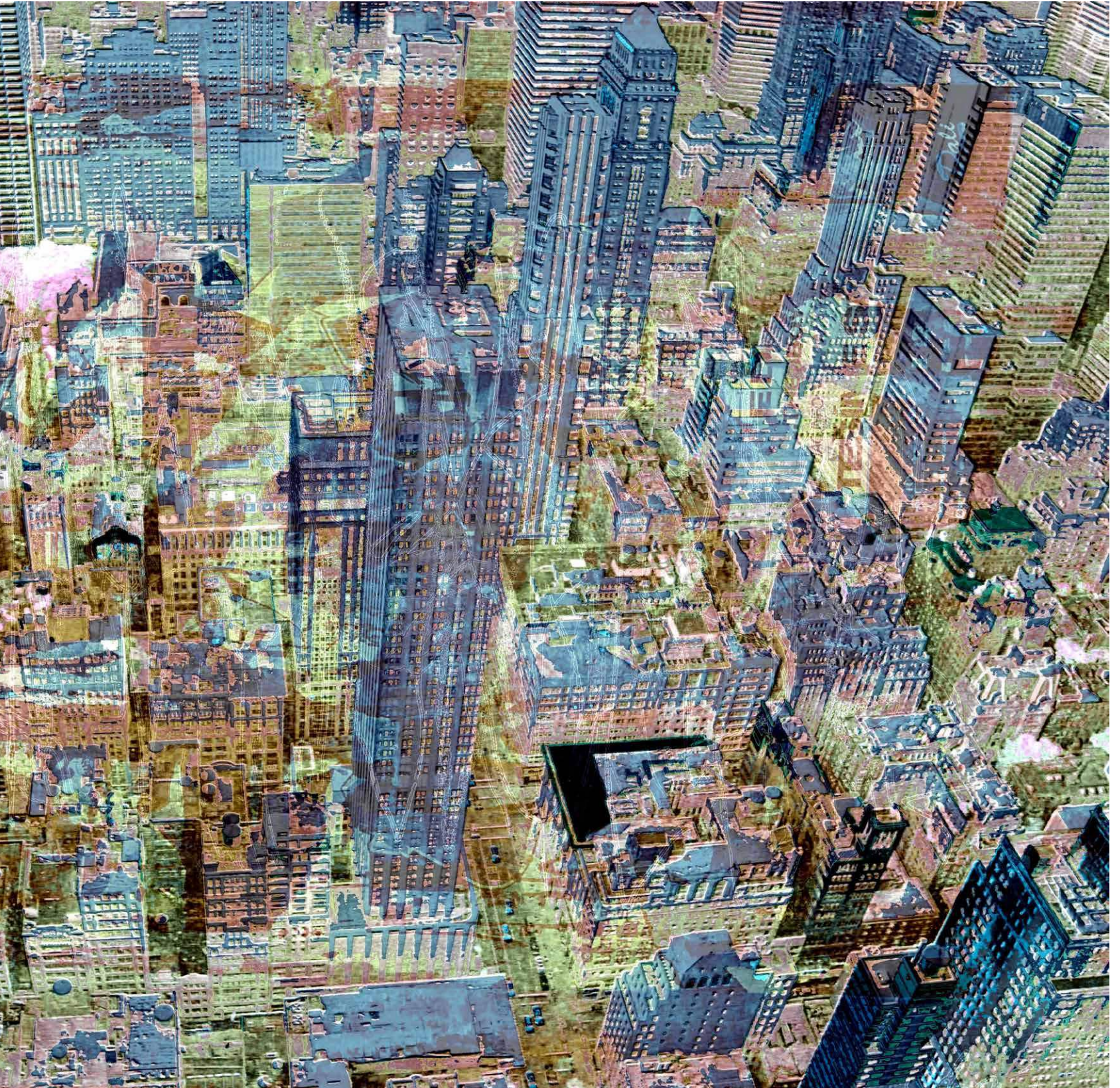

IGOR DUDA

MEIVEN

McCartney 2013, Krupina a jiné 1-001 / McCartney 2013, Krupina i inne 1-001 / McCartney 2013, Krupina and more 1-001; 2017;
digitálna tlač na plátno / grafika cyfrowa, płótno / digital graphics on canvas; 75 x 53 cm;
(v zbierke Slezského múzea v Katoviciach, Polsko / w zbiorach Muzeum Śląskiego w Katowicach /
in the collection of the Silesian Museum in Katowice, Poland)

CESTA ĎALEJ, HLBŠIE

Viacere znaky v čoraz neúrodnejšej krajine, pod čoraz menej priehľadnou vodou a čoraz menej predvídateľnou oblohou naznačujú, že sme na prahu blížiacej sa inej éry. Aké vízie má súčasný umelec? Záleží vôbec na tom, že pochádza zo staršej generácie a zo Slovenska? Igor Duda, ďaleko od akademických a alternatívnych kolektívov, stále takmer anonymný, odborníkmi prekvapivo nepoznaný, ukazuje sa ako jedna z najzaujímavejších tvorivých osobností dneška, ktorej výpovede sa priamo či nepriamo dotýkajú dôležitých, ba zásadných otázok, aktualizovaných v originálnych vizuálnych podmienkach, tak isto spontánne a neurčito. Pod povrchom zdania, interpretovanej nepredvídávym kritikom ako nevysloviteľné repliky čiar, či triviálne experimenty v milostnom vzťahu s počítačom, sa odohráva vizuálna útecha, ktorá bola vždy základom umenia, ako aj skutočná dráma. Sprevádza ho nasýtenie obrazu želanou ilúziou, že to, čo nás stretne: tvár našich blízkych, domestikované mesto a zvuky našej obľúbenej piesne, uvoľňujú silu pokoja a stability.

Vyššie šesťdesiatročný individualista, znalý hudby a zbehlý v literatúre, skúsený politickými premenami a nepriazňou osudu, predstavuje typ nemého kresliara a grafika, ktorému nie je cudzie neustále hľadanie vzorca na vyjadrenie jeho vlastných a epochálne emocionálnych alebo intelektuálnych stavov, aproximujúcich programové skúmanie vnútornej, psychosomatickej reality a tej vonkajšej, sociálnej. Zameranie pozorného pozorovateľa a citlivého existencialistu na údel človeka zapleteného, či sa nám to páči, alebo nie, do neodcudziteľného duchovna je evidentné. Hľadanie a poznanie ho privádza do sféry, v ktorej sa delenia na figuratívnosť a abstrakciu navzájom rušia v strete, stratifikácii a miešaní zmyslovo jestvujúcej skutočnosti a estetického zážitku. Atomizácia rozbujujúcej sa architektúry a popkultúrneho tela vybraných jedincov, ako aj nedotknuteľnej hudby, je podstatou reči palimpsestov v podobe garbageizmu (smetizmu) a odysey nespočetných pixelov s nádychom high-tech, v ktorých dochádza k obnovení analýze sveta a dokonca aj k filozofickej kontemplácii. Introvertný intelektuál, vybavený elektronickým médiom a zároveň túžiaci po starej hmote plátna, dokazuje dôležitosť a silu takmer intímnych kresliarskych poznámok. Vo všetkých týchto vizuáloch s metafyzickými ambíciami – v podivných mestských krajinách, v akože röntgenových portrétoch demystifikovaných celebrit a v tajných ekfrázach odhaľujúcich energiu vážnych a alternatívnych melódií – je výraz, ktorý divákov v mnohých smeroch očarí: bublá v infračervenom svetle, šušťí v podobe škrabancov a odpadkov, ozýva sa vibráciou výraznej alebo plachej línie. Na základe šikovnosti ruky a na procese elektronického spracovania Dudov jazyk zvyčajne vríe, vlní sa, víri, veľmi zriedka stagnuje a nadobúda domnelú stálosť systémov a tvarov. Kryštalizuje sa v početných sériách a variantoch, stáva sa nejednotným, polyfónnym a vidí hodnotu v unikaní klasifikácie

a označovania. Na oplátku dokonale odzrkadľuje atmosféru čias úplnej slobody a nejednoznačného všeliakstva, ktoré ho sprevádzalo. Desaťročia mnohostrannej krízy, vrátane rastúcich technologických výtvarných a čoraz bežnejšej vojenskej agresie, prinášajú tie najhoršie spomienky na minulosť, keď sa zjednodušovali alebo eliminovali závažné princípy spoluzitia; na druhej strane, akokoľvek poňatá, záhada existencie sa stala smiešnou, možno mŕtvou. Preto zrejme nielen pod vplyvom fyziológie mysle, ale aj pod tlakom vyvolaných nálad, Dudove všeobecne vrodené a nostalgické dielo, poznačené autorským neologizmom „MEIVEN“, palindrómom „neviem“, finálne a intenzívne gravituje, trochu ako romantizmus devätnásteho storočia, k neuchopiteľnému, a trvalo, imanentne prítomnému medzi nami – k túžbe riešiť hádanky života, či bytia vôbec, a ak to nie je možné – k medzerám nerušenosti, určitej jasnosti v okolitej prázdnote.

Mnohí majstri sú oceňovaní za to, že našli svoj vlastný štýl a boli mu verní. Sú však aj takí, rovnako vynikajúci, ktorí primárny cieľ vidia v neustálom vývoji, akoby od začiatku, v modulácii, premene, objavovaní. Samozrejme, Duda si uvedomuje odkaz svojich predchodcov aj súčasníkov – odráža ozveny prvej avantgardy a najmä povojnové fenomény informelu či tachizmu, výsledkov affichistov a street-artu. Medzi tým sa jeho grafiky objavujú ako výsledok mimoriadne osobnej, dlhšej, niekedy nudnej práce, v ktorej sa každý štruktúrally a farebný pohyb rodí tak z imperatívu intuície, ako aj z reflexie a opatrnosti, aby prispel k vytvoreniu celkovej presvedčivej kompozície. Zaujímavá je ich rôznorodosť: v závislosti od žánru výrazu, techniky a formátu máme do činenia s galerijnými dielami, na fotografickom podklade alebo na základe vlastnoručných poznámok, niekedy veľmi silne spracovaných až po potlačenie pôvodných motívov; inokedy sa akt odoslania správy odohráva v útržkovitom, hermetickom vzore, ktorý napriek tomu, že je celkom abstrahovaný, zasiahne diváka prvkom úzkosti.

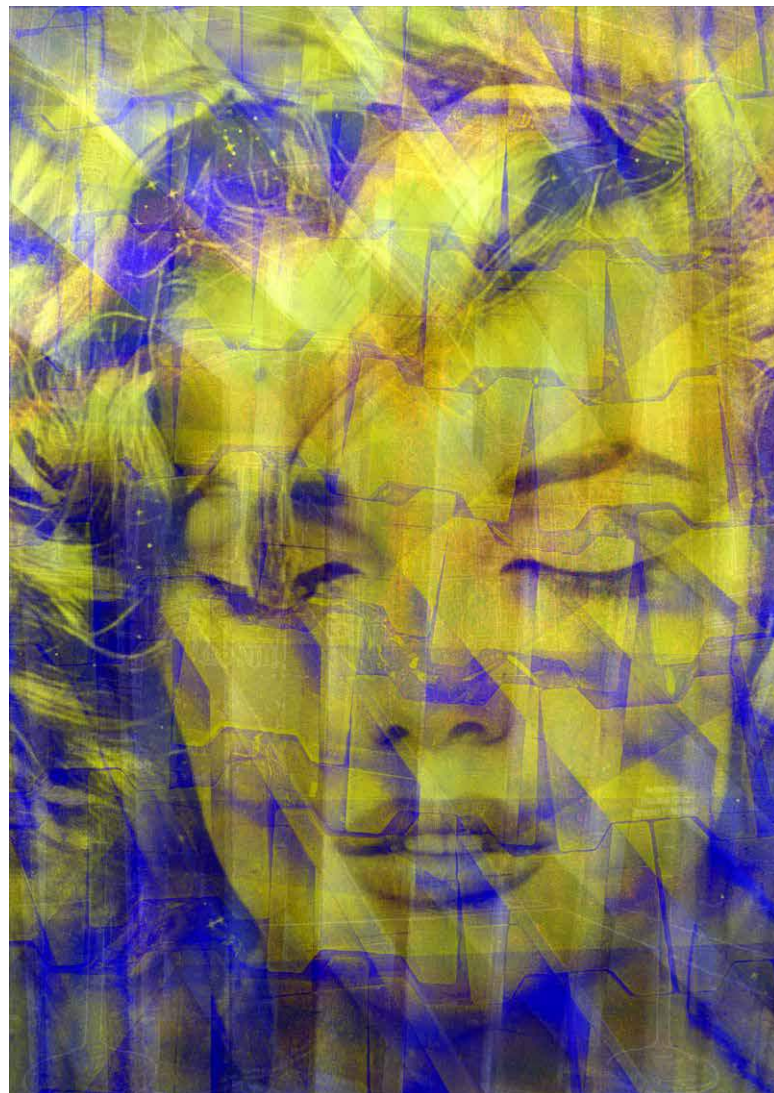
Aké vízie má súčasný odberateľ? Záleží na tom, že pochádza z mladšej generácie a z Poľska? Pri stretnutiach s Dudovými deformáciami a pavučinami sa vracia k nevinnej hre zmenšovania a makroskopizácie fotografií na obrazovke notebooku v ranom dospievaní, no keďže začína študovať témy a javy, ktoré sú v diskutovanej práci príliš seniorské, rýchlo podľahne ich vážnosti a prechádza do vyšších úrovní vnímania. Duda ukazuje historickú Prahu a moderný New York vo fáze akejsi fragmentárnej fatamorgány, ktorá evokuje potenciál roztrhnutia a kolapsu, nebezpečenstvo rozkladu. Časopriestorové poruchy, drvenie, praskanie, predtucha čiernej diery majú prednosť pred nedokonalým poriadkom a bežným, každodenným životom. Dosahujú stav uspatého šoku a zvestujú negatívne udalosti porovnateľné s veľkým vesmírom hviezd a galaxií. Na niektorých portrétoch vystupuje do popredia vláknité tkanivo pozemského organizmu, homo

sapiens sapiens, ktoré zapadá do vláknitého charakteru kozmu a jeho filamentnej sústavy. Tým sa úplne vytráca akákoľvek možná zábava a hasne aj pokušenie ornamentálnosti, ktorú nahradzuje zlovestné snívanie. Duda niekedy priamo vedie partnera do obrovského labyrintu, rozľahlého, sužujúceho, bez začiatku a konca. Nedá sa odhadnúť, či prerastá do rozmerov apokalypsy. Ale určite sú to autorove autoportréty, ktoré obsahujú najväčšiu dávku smútku a osamelosti, zbavujú umelca jeho pleti, zvýrazňujú frenetické sugescie svalových partií ukrytých v každodennom pohybe a odhaľujú tmavé očné jamky lebky, významný prvok celej kostry hrdinu. Stredoeurópsky everyman je postavený na roveň legende o pokušiteľke Marilyn Monroe, dnes už tak matnej až nadpozemskej, v dojímavom vydaní slovenskom, ktorá už nemá nič spoločné s Warholovými sieťotlačami: ideál a dlažbu, slávu a anonymitu spája tá istá rovina.

Meiven ako sokratovský postoj, otvorená ignorancia tvorca alebo nás všetkých, zvýrazňuje hlbavé záľuby Igora Dudu k problematike života a smrti. Môže vás nasmerovať do pazúrov dystopie kreovanej čoraz virtualizovanejším občanom nového storočia, a pre neho, ale tiež ticho vyzýva k nádeji – že inšpirácia klavírnymi emóciami od Frederika Chopina a prenikavým spevom Diamandy Galás umožňuje oživenie hlbokého významu. Takmer ako v kultúrach Ďalekého východu, aj v krajine Meiven sa to deje prostredníctvom pomazaného znamenia, vyňatému z poriadku nadmerného, deštruktívneho ponímania. Prirodzené nutkanie rozdávať výživné umenie, ktoré prebúdzá ľudí z letargie, pre ktoré by bolo prehováranie to posledné, zohráva pri tomto prudkom lete hlavnú úlohu. Dalo by sa teda predpokladať, že v predvečer následných kríz ľudstva a civilizácie nie je stratené všetko.

Michał Burdziński

Chorzów, január 2024

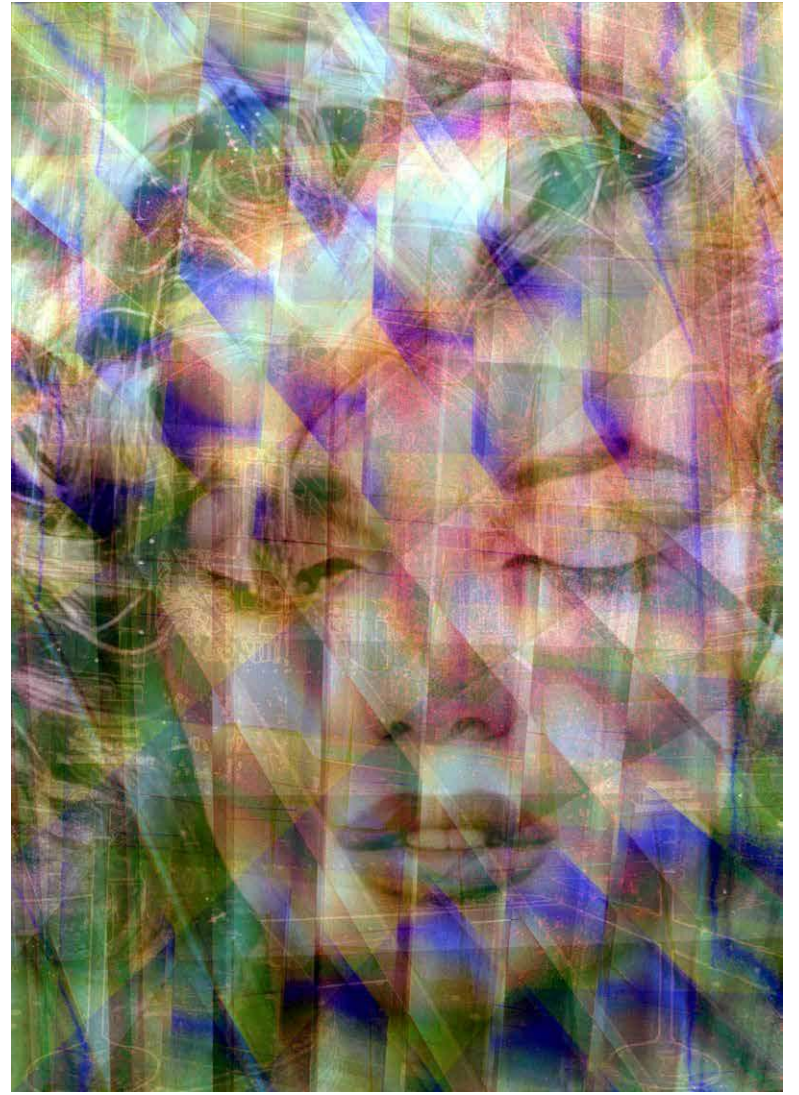
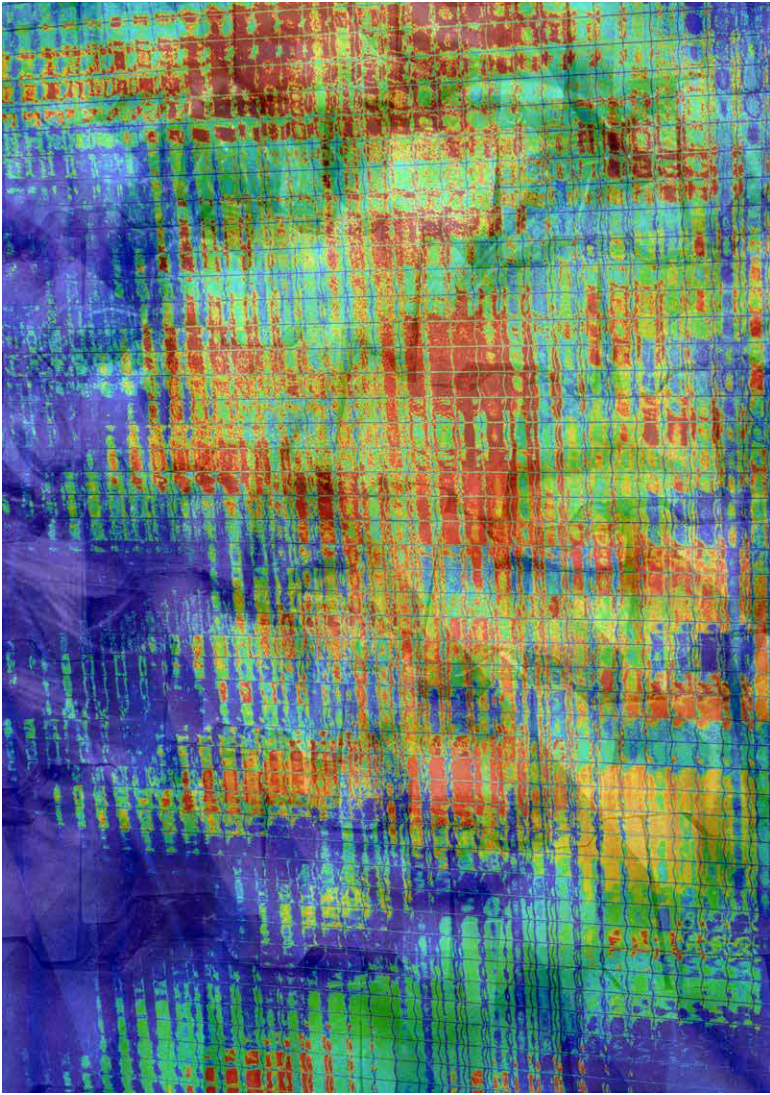

Zľava / Od lewej / From the left:

MM Koláže 184 / MM Kolaże 184 / MM Collages 184; 2023;
digitálna tlač na plátne / grafika cyfrowa, plótno /
digital graphics on canvas; 75 x 53 cm

MM Koláže 203 / MM Kolaże 203 / MM Collages 203; 2023;
digitálna tlač na plátne / grafika cyfrowa, plótno /
digital graphics on canvas; 75 x 53 cm

MM Nový priečinok (2) 19-001 / MM Nowy folder (2) 19-001 /
MM New folder (2) 19-001; 2024; digitálna tlač na plátne /
grafika cyfrowa, plótno / digital graphics on canvas; 75 x 53 cm

DROGA DALEJ, W GŁĄB

Wiele znaków na coraz bardziej jałowej ziemi, pod coraz mniej przejrzystą wodą i coraz mniej przewidywalnym niebem wskazuje na to, że znaleźliśmy się na progu innej ery. Jakie wizje ma współczesny artysta? Czy fakt, że pochodzi ze starszego pokolenia i ze Słowacji, w ogóle ma znaczenie? Igor Duda, oddalony od akademii i kolektywów środowiskowych, wciąż niemal anonimowy, zadziwiająco nierozpoznany przez ekspertów, okazuje się jedną z najciekawszych dziś osobowości twórczych, których wypowiedzi dotyczą, pośrednio i bezpośrednio, spraw ważnych, wręcz fundamentalnych, aktualizujących się w oryginalnych warunkach wizualnych poniekąd samoistnie i bezterminowo. Pod powierzchnią pozorów, odczytywanych przez przygodnego krytyka jako niewymowne kreski albo błahe eksperymenty w romanisie z komputerem, odgrywa się zarówno wzrokowe pocieszenie, leżące u podstaw sztuki od zawsze, jak i prawdziwy dramat. Towarzyszy mu nasycenie obrazu pożądanym złudzeniem, że to, z czym przestajemy: twarz bliskich, udomowione miasto oraz dźwięki ulubionej piosenki, wyzwala moc uspokojenia, stabilności.

Ponad sześćdziesięcioletni indywidualista, osłuchany muzycznie i odczytany w literaturze, doświadczony przez transformacje ustrojowe i nieprzychylnie koleje losu, reprezentuje typ niemego rysownika i grafika, któremu nieobce pozostają ciągłe poszukiwania formuły na wyrażenie własnych i epokowych stanów emocjonalnych czy intelektualnych, zakrawających na programowe sondowanie rzeczywistości wewnętrznej, psychosomatycznej, oraz zewnętrznej, społecznej. Skupienie się baczniego obserwatora i wrażliwego egzystencjalisty na perypetiach człowieka uwikłanego, chcąc nie chcąc, w niezbywalną duchowość jest ewidentne. Poszukiwanie i poznanie wiodą go ku sferze, w której podziały na figuratywność i abstrakcje znoszą się wzajemnie w zderzeniu, rozwarstwieniu i zmieszaniu istniejącej zmysłowo rzeczywistości oraz przeżycia estetycznego. Atomizacja rozpasanej architektury i pop-kulturowego ciała wybranych jednostek, a ponadto niedotykalnej muzyki, stanowi sedno języka palimpsestów pod postacią garbageizmu i odysei nieprzebranych pikseli z wrażeniem high-tech, w których dokonują się odnowiona analiza świata i filozoficzna wręcz kontemplacja. Introwertyczny intelektualista, zaopatrzonego w medium elektroniczne, a zarazem stęsknionego za dawną materią płótna, udowadnia przy tym ważkość i moc niemal intymnych zapisków rysunkowych. We wszystkich tych wizualizacjach o ambicjach metafizycznych – w dziwnych pejzażach metropolii, w jakby rentgenowskich portretach obnażanych sław oraz w tajemnych ekfrazach unaoczniających energię melodii poważnej i alternatywnej – toczy się ekspresja, która ma odbiorców wielorodnie: buzuje w podczerwieni, szeleści pod postacią odrapań i śmieci, pobrzmiwa wibrowaniem wydatnej albo płóchej linii. Oparty na sprawności ręki i na procesie obróbki

cyfrowej, język Dudy zwykle wrze, faluje, wiruje, bardzo rzadko ulega stagnacji, domniemanej stałości układów i kształtów. Krystalizuje się w rozlicznych seriach i wariantach, staje się niejednolity, polifoniczny, upatruje wartości w umykaniu klasyfikacji i ometkowaniu. W zamian znakomicie odzwierciedla atmosferę czasów zupełnej wolności oraz towarzyszącego jej dwuznacznie wszystkoizmu. Dekady wieloaspektowego przesilenia, w tym coraz większych osiągnięć technologicznych i rosnącej, ponownie w dziejach, powszedniej agresji wojennej przywracają najgorsze wspomnienia z przeszłości, gdy ulegały uproszczeniu lub wyrugowaniu podstawowe zasady współżycia; z kolei jakkolwiek pomyślana tajemnica istnienia robiła się śmieszna, może martwa. Prawdopodobnie więc nie tylko pod wpływem fizjologii umysłu, lecz także pod naporem przywołanych nastrojów, generalnie wsobna i nostalgiczna twórczość Dudy, opatrzona autorskim neologizmem „MEIVEN”, palindromem „niewiem”, ciąży teraz tak intensywnie, niczym romantyzm dziewiętnastego stulecia, ku temu, co niepochwytnie, a trwale, immanentnie pośród nas obecne – ku pragnieniu dojrzenia do rozwiązania owej zagadki bycia, albo bytu ogółem, a jeśli to niemożliwe – ku prześwitom niezmacenia, jakiejś jasności w otaczającej próżni.

Wielu mistrzów ceni się za odnalezienie własnego stylu i za dochowanie mu wierności. Są wszakże i tacy, równie wybitni, którzy głównego celu upatrują w nieustannym rozwoju niejako od początku, w modulacji, przemianie, odkryciu. Oczywiście Słowak ma świadomość spuścizny poprzedników i współczesnych – odbijają się w niej echa pierwszej awangardy, a szczególnie powojennych zjawisk informelu tudzież taszyzmu, działań afiszystów, malarstwa materii i street-artu. Jego grafika jawi się tymczasem jako wynik niezmiernie osobistej, długiej, niekiedy żmudnej pracy, w której każdy ruch strukturalny i barwny rodzi się tyleż z imperatywu intuicji, ileż z namysłu i ostrożności, tak by przyczynić się do powstania przekonującej całościowo kompozycji. Intryguje ich różnorodność: zależnie od gatunku wypowiedzi, techniki i formatu, mamy do czynienia z utworami galeryjnymi, na podkładzie fotograficznym lub na podstawie wykonanych manualnie notatek, czasem bardzo silnie przetworzonym, aż do granic zatarcia pierwotnych motywów; innym razem akt przesłania dokonuje się w szkicowym, hermetycznym szrafirunku, który mimo pełnego wyabstrahowania dociera do widza żywiołem niepokoju.

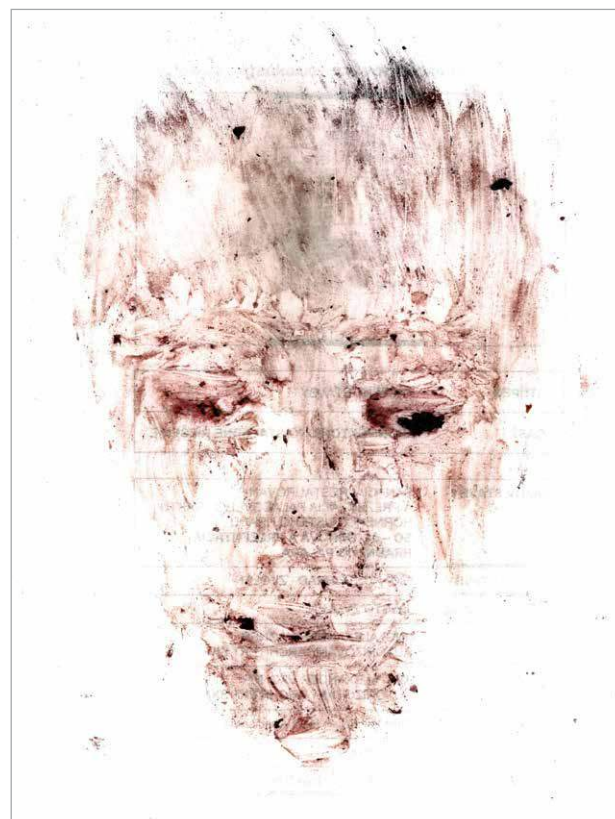
Jakie wizje ma współczesny odbiorca? Czy to, że pochodzi z młodszej generacji i z Polski, ma znaczenie? W spotkaniach z deformacjami i pajęczynami Dudy powraca on myślą do niewinnego igrania z pomniejszaniem i makroskopizacją zdjęć na ekranie laptopa w dawnych latach adolescencji, ale że napotyka na tematy i fenomeny nazbyt senioralne w omawianym dorobku, szybko poddaje się ich powadze i włącza wyższe poziomy percepcji. Duda ukazuje historyczną Pragę

i nowoczesny Nowy Jork w fazie swoistego strzępkowego mirażu, ten zaś przywołuje potencjał rozdarcia i upadku, niebezpieczeństwo rozkładu. Zaburzenia czasoprzestrzenne, zgniecenia, rozerwania, przeczcucie czarnej dziury biorą górę nad niedoskonałym ładem i zwyczajnością, codziennością. Sięgają drzemiącego wstrząsu i zwiastują ujemne zdarzenia na miarę wielkiego uniwersum gwiazd i galaktyk. W niektórych portretach dochodzi do głosu włóknistość tkanki ziemskiego organizmu, z gatunku homo sapiens sapiens, która przecież wpisuje się we włóknistość kosmosu, jego filamentową budowę. Znika tym samym całkowicie ewentualna przypuszczalna zabawa, gaśnie też pokusa ornamentyki, wypierana przez złowrogie sny na jawie. Duda niekiedy wprost wprowadza rozmówcę w ogromny labirynt, rozłożysty, osaczający, bez początku ni końca. Nie sposób odgadnąć, czy rozrasta się do wymiaru apokalipsy. Ale z pewnością to autoportrety artysty zawierają w sobie najwięcej ładunku smutku i osamotnienia, odzierają wizerunek z cery, uwypuklają frenetyczne sugestie ukrytych na co dzień partii mięśniowych, ujawniają zaciemnione oczodoły czaszki, znamienego elementu całego szkieletu bohatera. Następuje zrównanie środkowoeuropejskiego everymana z legendą kusicielki Marilyn Monroe, jakże teraz niewyraźnej, aż zaświatowej, w przejmującej edycji Słowaka, która nie ma już nic wspólnego z Warholowskimi serigrafiami: ideał i bruk, sławę i anonimowość niweluje ta sama płaszczyzna.

Meiven jako postawa sokratejska, jawna niewiedza twórcy lub wszystkich nas po kolei, podkreśla spekulatywne predykcje Igora Dudy do kwestii życia i śmierci. Kieruje może w szpony dystopii konstruowanej przez i dla coraz bardziej zwirtualizowanego obywatela nowego wieku, ale także woła po cichu o nadzieję – że natchnienie fortepianowym wzruszeniem od Fryderyka Chopina oraz przeszywającym śpiewem Diamandy Galás pozwala na rekreację głębinowego sensu. Prawie jak w kulturach Dalekiego Wschodu, w krainie Meiven dzieje się to za sprawą namaszczonego znaku, wyjętego z porządku nadmiernego, zgubnego rozumienia. Naturalny przymus dystrybucji odżywczej, wybudzającej z letargu sztuki, dla której przymilanie byłoby ostatnią rzeczą, odgrywa w tej peregrynacji rolę pierwszoplanową. Mniemać przeto wypada, że przededniu kolejnych kryzysów człowieczeństwa i cywilizacji jeszcze nie wszystko stracone.

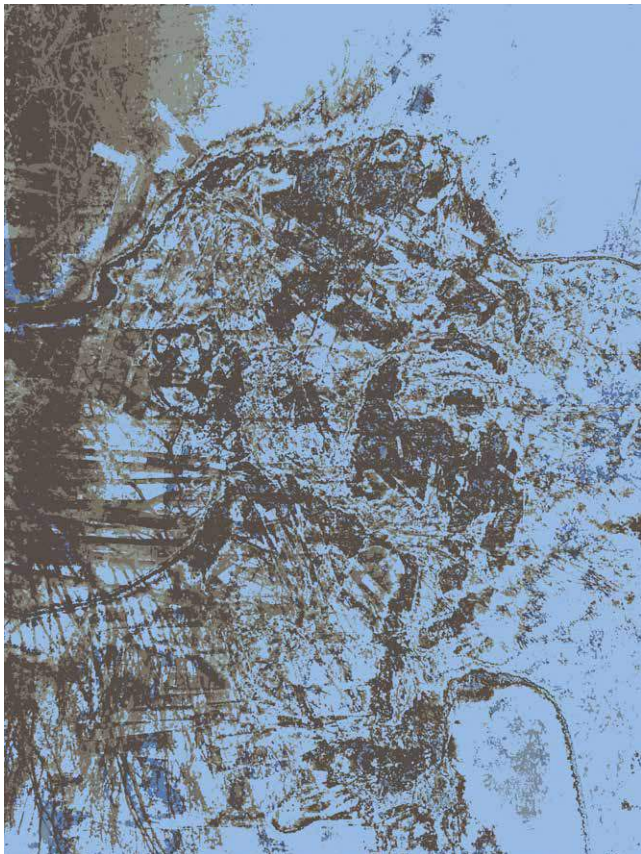
Michał Burdziński

Chorzów, styczeń 2024

^ Diamanda Galás, 2-001; 2014; digitálna tlač na plátne / grafika cyfrowa, plótno / digital graphics on canvas; 75 x 56 cm

v Posmrtný autoportrét CP 1 001 / Autoportret pośmiertny CP 1 001 / Posthumous self-portrait CP 1 001; 2020; kresba na papier / rysunek, papier / drawing on paper; 30 x 21 cm

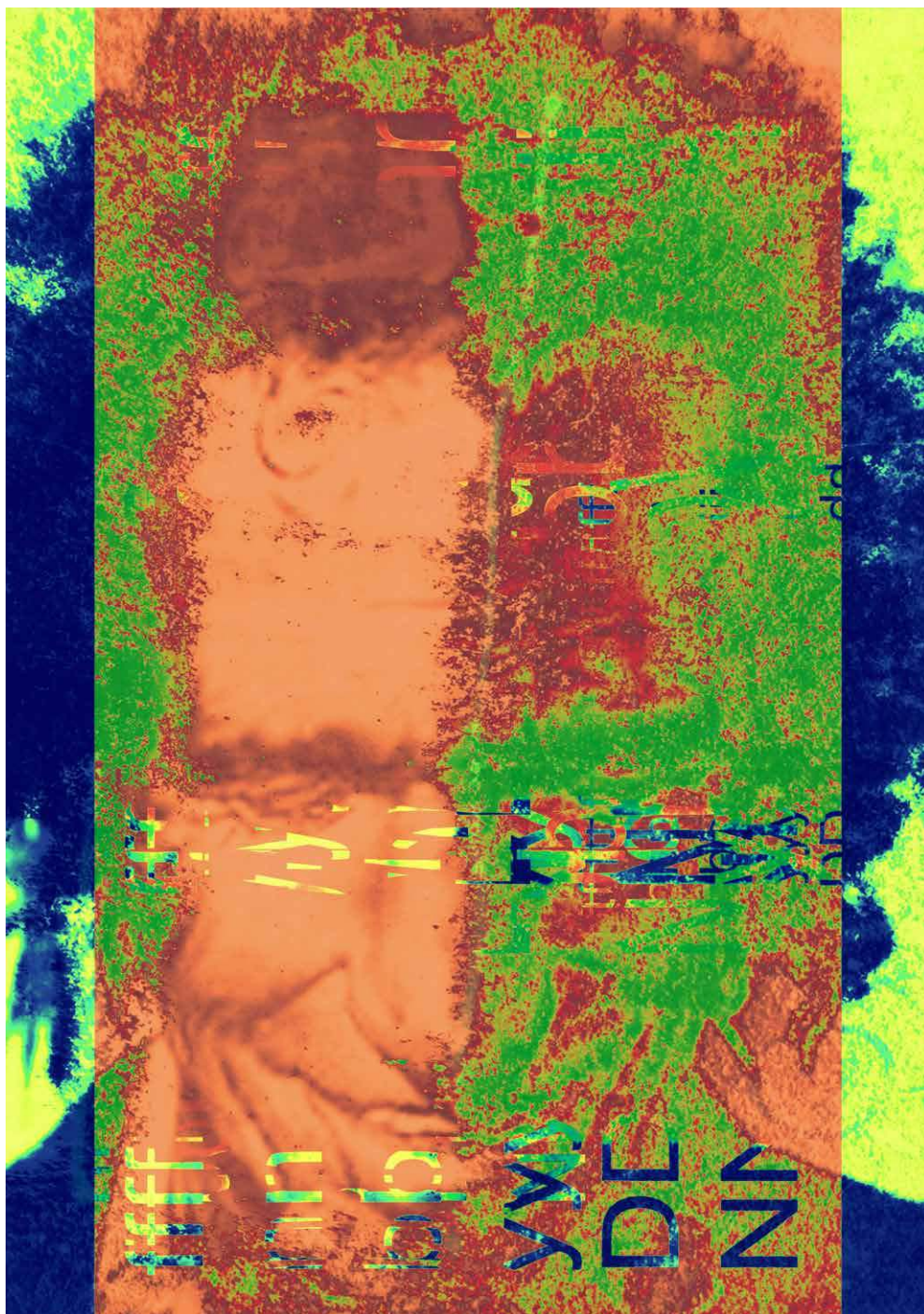

< A. Vágner, Koláže 600m-3 / Kolaže 600m-3 / Collages 600m-3; 2013;
digitálna tlač na plátno / grafika cyfrowa, plótno / digital graphics on canvas; 75 x 56 cm

< A. Vágner, Koláže 6-2; Kolaže 6-2 / Collages 6-2; 2013; digitálna tlač na plátno /
grafika cyfrowa, plótno / digital graphics on canvas; 75 x 56 cm

< W. Lutosławski, 12-001; 2019; digitálna tlač na plátno /
grafika cyfrowa, plótno / digital graphics on canvas; 75 x 75 cm;
(v zbierke Sliezskeho múzea v Katowiciach, Poľsko / w zbiorach Muzeum
Śląskiego w Katowicach / in the collection of the Silesian Museum
in Katowice, Poland)

> Richards, s-001; 2012; digitálna tlač na plátno /
grafika cyfrowa, plótno / digital graphics on canvas;
75 x 53 cm

THE WAY FURTHER, DEEPER

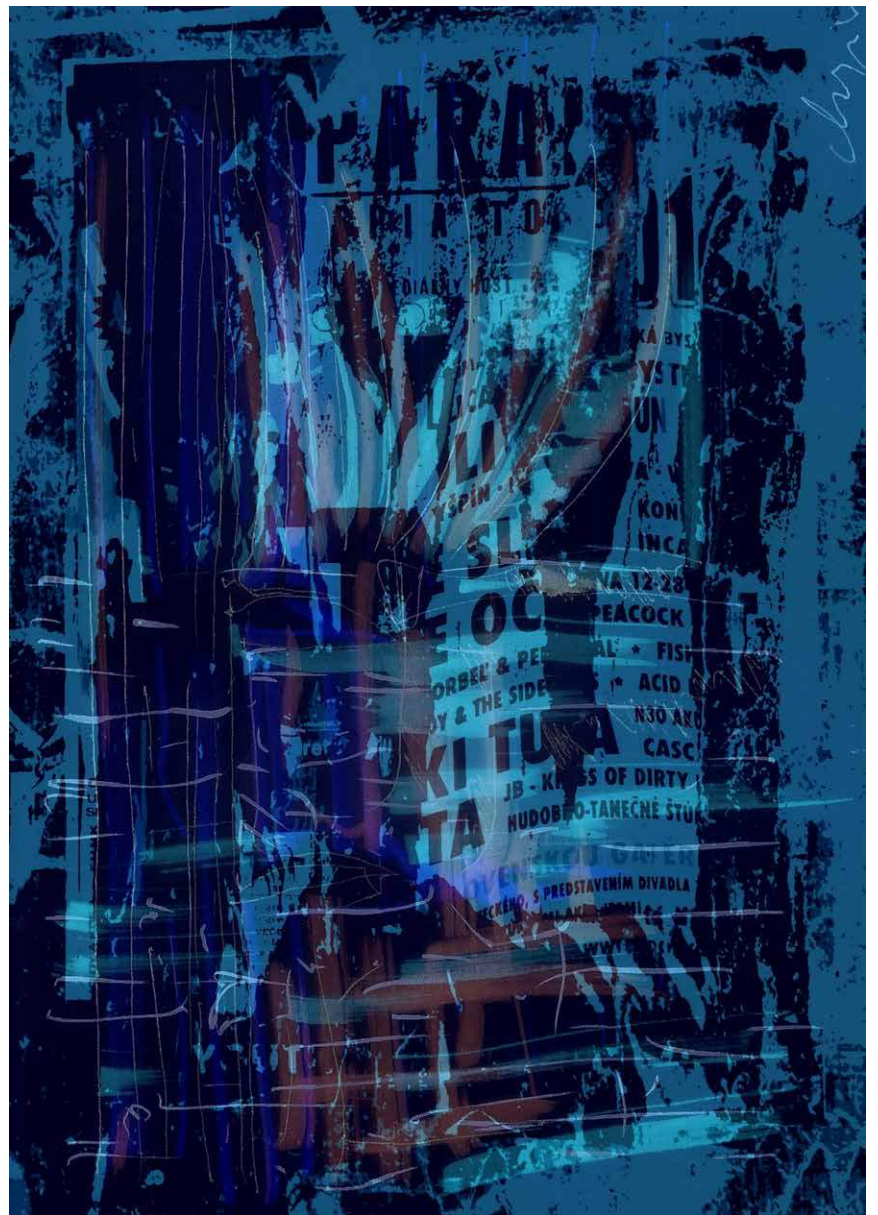
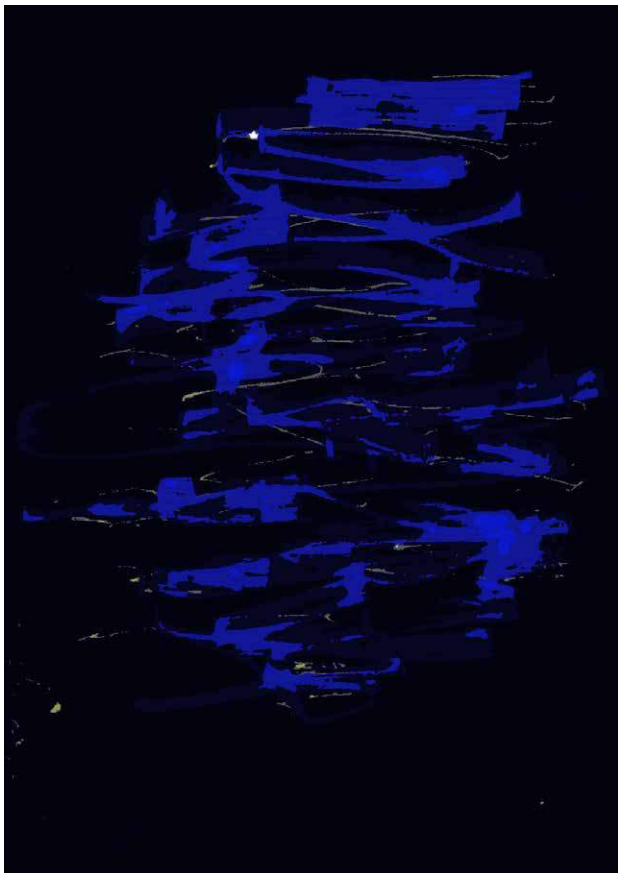
A lot of signs in an increasingly barren land, under increasingly less clear water and less predictable sky indicate that we have arrived at the threshold of another era. What visions does the contemporary artist have? Does it even matter that he comes from an older generation and from Slovakia? Igor Duda, far away from academic and environmental teams, still almost anonymous, surprisingly unknown by experts, turns out to be one of the most interesting creative personalities of our time, whose statements directly or indirectly touch on important, even fundamental issues, which are actualized in original visual conditions, somewhat spontaneously and indeterminately. Beneath the surface of the notion, interpreted by the casual critic as unspeakable lines or trivial experiments in a love affair with the computer, there is a visual consolation, which has always been the basis of art, as well as a real drama. It is accompanied by the saturation of the image with the desired illusion that what we encounter, such as the face of our loved ones, the domesticated city and the sounds of our favourite song, unleashes the power of peace and stability.

An individualist of over sixty years of age, knowledgeable in music and proficient in literature, experienced in political transformations and adversities of destiny, he represents a type of mute cartoonist and graphic artist who is no stranger to the constant search for a formula to express his own and epochal emotional or intellectual conditions, approximating a programmatic exploration of the inner, psychosomatic, and outer social reality. The focus of the attentive observer and the sensitive existentialist on the fate of a man entangled, whether we like it or not, in an inalienable spirituality is evident. Searching and knowing brings him into a sphere in which the divisions between figuration and abstraction cancel each other out in the clash, stratification and mixing of sensually existing reality and aesthetic experience. The atomization of the burgeoning architecture and pop culture body of select individuals, as well as the untouchable music, is the essence of the palimpsests' language in the form of a skilled smasher and an odyssey of countless pixels with a high-tech impression, in which a renewed analysis of the world and even philosophical contemplation occurs. An introverted intellectual, equipped with an electronic medium and at the same time longing for the old substance of the canvas, demonstrates the importance and power of almost intimate drawing notes. In all these visuals with metaphysical ambitions – in the strange urban landscapes, the seemingly X-rayed portraits of demystified celebrities, and the secret ekphrases revealing the energy of serious and alternative melodies – there is an expression that enchants viewers in many ways: it bubbles in infrared light, rustles in the form of scratches and trash, echoes with the vibration of an expressive or shy line. By virtue of the sleight of hand and the process of electronic processing, Duda's language usually seethes, undulates, swirls, very rarely stagnates, and

takes on an assumed permanence of systems and shapes. It crystallizes in numerous series and variations, becomes disparate, polyphonic, and sees value in escaping classification and labelling. In return, it perfectly reflects the atmosphere of the times of complete freedom and the ambiguous omnipotence that accompanied it. Decades of multifaceted crises, including increasing technological advances and increasingly common military aggression, bring back the worst memories of a past when basic principles of coexistence were simplified or eliminated; on the other hand, however conceived, the mystery of existence has become ridiculous, perhaps dead. Therefore, apparently not only under the influence of the physiology of the mind, but also under the pressure of induced moods, Duda's generally innate and nostalgic work, marked by the author's neologism "MEIVEN", the palindrome of "I don't know" in Slovak, gravitates intensely today, like nineteenth-century Romanticism, towards what permanently remains the elusive and immanently present among us - towards the desire to approach a solution to the riddle of life, or being in general, and if that is not possible – towards the gaps of undisturbedness, a certain clarity in the surrounding void.

Many masters are appreciated for finding their own style and staying devoted to it. But there are also those, equally excellent, who see the main goal in constant evolution, as if from the beginning, in modulation, transformation, discovery. Of course, Duda is aware of the legacy of his predecessors and contemporaries – he reflects the echoes of the first avant-garde, and especially the post-war phenomena of informel or tachisme, then affichism and street art. Meanwhile, his prints emerge as the result of an intensely personal, long, sometimes tedious process in which every structural and colour movement is born as much from the imperative of intuition as it is from reflection and caution, to contribute to the creation of an overall compelling composition. What is interesting is their variety: depending on the genre of expression, technique and format, we are dealing with gallery works, on a photographic base or based on hand-made notes, sometimes very heavily processed to the point of obliterating the original motifs; at other times, the act of sending a message takes place in a fragmentary, hermetic pattern that, despite being completely abstracted, strikes the viewer with an element of anxiety.

What visions does the contemporary recipient have? Does it even matter that he comes from a younger generation and from Poland? In his encounters with Duda's distortions and cobwebs, he reverts to his early adolescent innocent game of shrinking and macroscoping photographs on a laptop screen, but as he starts to study themes and phenomena that are all too senior in the work under discussion, he quickly succumbs to their seriousness and transcends to higher levels of perception. Duda shows historical Prague

^ Chopin, 2022 ZSR 8; 2024; digitálna tlač na plátno /
grafika cyfrowa, plótno / digital graphics on canvas; 75 x 56 cm

< Chopin, 12 b 2021 06-026; 2022; digitálna tlač na plátno /
grafika cyfrowa, plótno / digital graphics on canvas; 75 x 56 cm

< Chopin, kl 001-003; 2021; digitálna tlač na plátno /
grafika cyfrowa, plótno / digital graphics on canvas; 75 x 56 cm

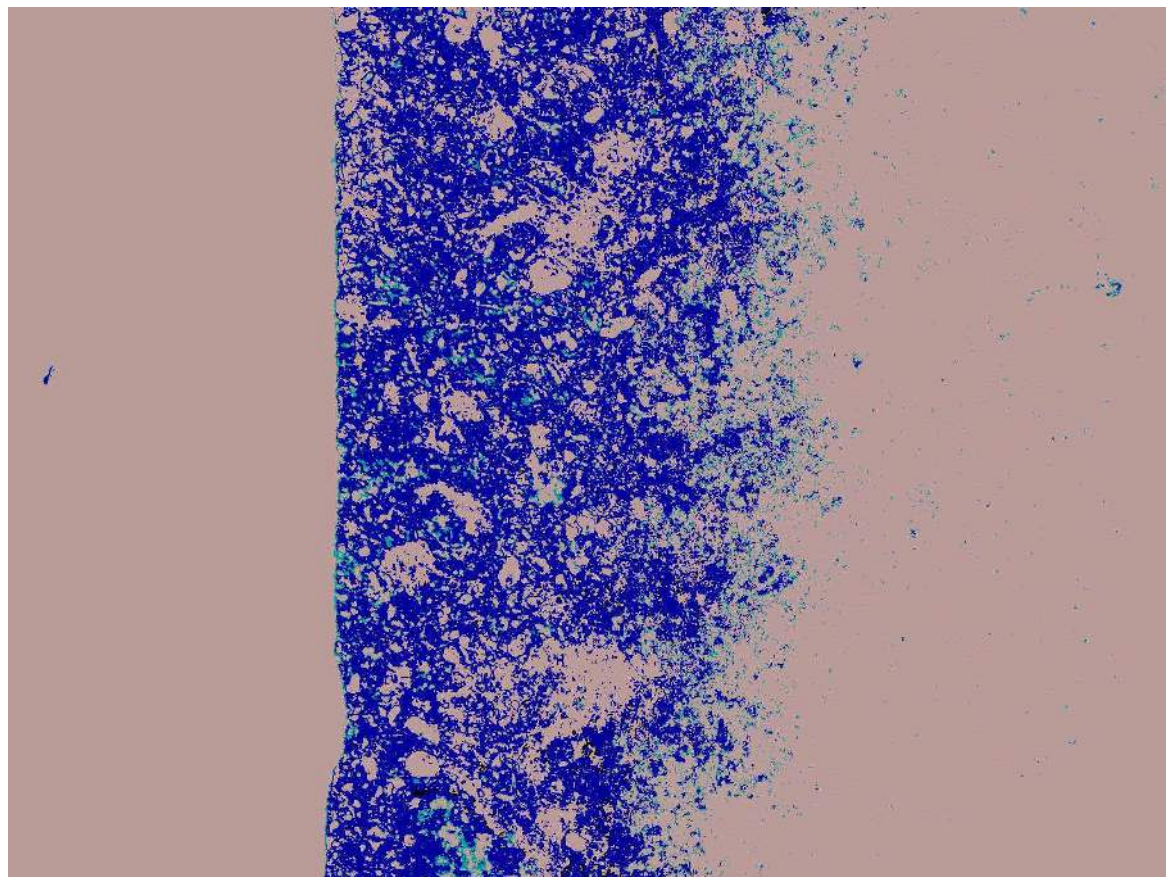
and modern New York in a kind of fragmentary mirage that evokes the potential for rupture and collapse, the danger of disintegration. The space-time disturbances, the crushing, the cracking, the black hole premonition take precedence over imperfect order and ordinary, everyday life. They reach a state of dormant shock and herald negative events comparable to a vast universe of stars and galaxies. In some portraits, the fibrous tissue of the terrestrial organism, homo sapiens sapiens, comes to the fore, which fits in with the fibrous nature of the cosmos and its filamentary structure. This completely removes any possible amusement, while the temptation of ornamentation replaced by sinister dreaming is extinguished. Duda sometimes directly leads his partner into a vast labyrinth, enormous, tormenting, without beginning or end. It is impossible to know whether it will grow to apocalyptic proportions. But it is surely the author's self-portraits that contain the greatest dose of sadness and loneliness, stripping away the image of his complexion, highlighting the frenetic suggestion of muscle parts hidden in everyday movement, and revealing the dark eye sockets of the skull, a significant element of the hero's entire skeleton. The Central European everyman is put on the level of the legendary temptress Marilyn Monroe, now so blurred as to be

otherworldly, in a soul-stirring edition of the Slovak language that has nothing to do with Warhol's silkscreens: the ideal and the pavement, fame and anonymity, are all balanced on the same plane.

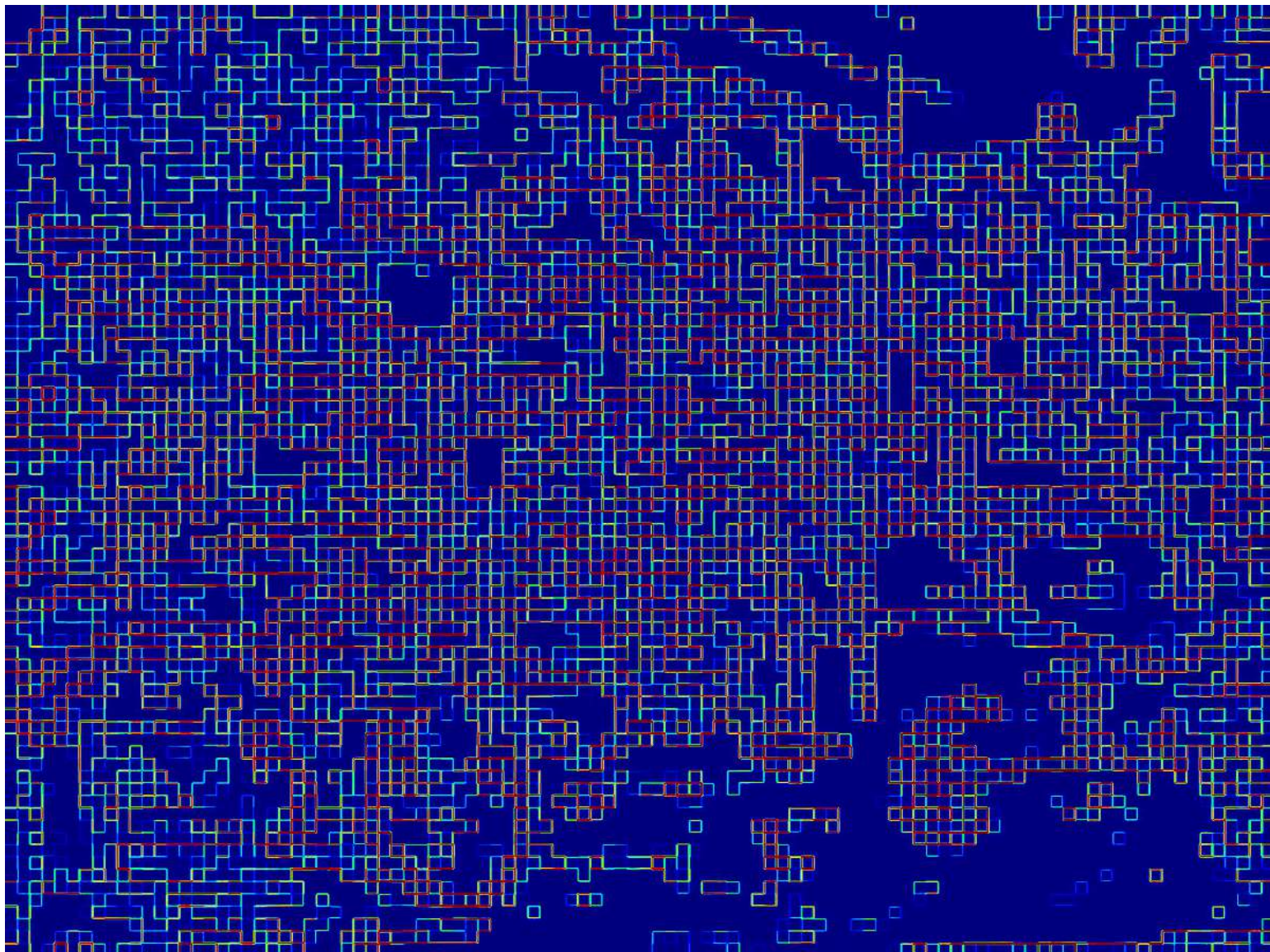
Meiven's Socratic attitude, an open ignorance of the creator or of all of us, highlights Igor Duda's speculative predictions on the issue of life and death. It can steer you into the clutches of a dystopia made by, and for, the increasingly virtualised citizen of the new century, but it also quietly invites hope – that the inspiration of Frederic Chopin's piano affections and Diamanda Galás's penetrating vocals allow for a revival of deep meaning. Almost as in the cultures of the Far East, in the land of Meiven this happens thanks to an anointed sign, removed from the order of excessive, destructive conception. The natural urge to give out nourishing art, which awakens people from a lethargy, and for which persuasion would be the last thing, plays a major role in this relocation. We may therefore assume that shortly before subsequent crises of humanity and civilization, all is not lost.

Michał Burdziński

Chorzów, January 2024

< Pavučiny / Pajęczyny / Cobwebs;
2007; digitálna tlač na plátno /
grafika cyfrowa, plátno / digital
graphics on canvas; 56 x 75 cm

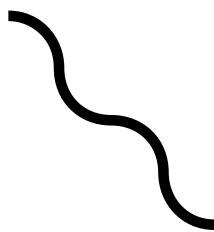

13

^ DSC09332-004; 2015; digitálna tlač na plátno /
grafika cyfrowa, plótno / digital graphics on canvas;
56 x 75 cm

MĪNA

ART SPACE

Galéria Mīna Art Space sa nachádza v jednom z najstarších meštianskych domov v historickom centre Košíc, na Kováčskej ulici 11. O vznik galérie sa zaslúžila rodina Vindt, ktorá sa rozhodla využiť priestory v prospech umenia a podpory predaja umeleckých diel. Galéria Mīna Art Space zahájila svoju výstavnú činnosť v roku 2021. V spolupráci s etablovanými umelcami tu vzniká priestor pre prezentáciu a spoznávanie rôznorodých umeleckých prejavov.

Tvorte s nami budúcnosť galérie!

Ak by ste sa radi podieľali sa na rozkvet galérie, prídte si vybrať obraz, alebo iné umelecké dielo.

V prípade záujmu o súkromný event, spoluprácu, či komentovanú prehliadku nás neváhajte kontaktovať!

Mīna Art Space Gallery is located in one of the oldest townhouses in the historical centre of the City of Košice, at 11 Kováčska Street. The Vindt family is credited with the creation of the gallery after it decided to use these premises for the benefit of art and the promotion of the sale of works of art. Mīna Art Space Gallery started its exhibition activity in 2021. In cooperation with established artists, a space for the presentation and exploration of diverse artistic displays is created here.

Create the future of the gallery with us!

If you would like to participate in the gallery's upsurge, come and choose a painting or other work of art for yourself.

Please do not hesitate to contact us if you are interested in a private event, collaboration, or a guided tour!

IGOR DUDA MEIVEN

február – marec 2024

Riaditeľka galérie / Director of gallery
Andrea Vindt

Kurátor galérie / Curator of gallery
PhDr. Viktor Jasaň

**Kurátor výstavy a autor katalógu /
Curator of exhibition & author of catalogue**
dr Michał Burdziński
(Muzeum Śląskie, Katowice, PL)

Fotografie / Photographs
© MgA. Diana Kakara Dobrescu
© archív I. Duda

Grafická úprava / Graphic design
Mgr. art. Ivana Babejová, ArtD.

Tlač a vydavateľ / Printed & published by
uBabeja, s.r.o. | www.ubabeja.sk

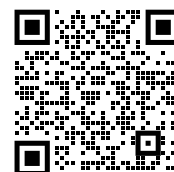
ISBN 978-80-974871-0-2
EAN 9788097487102

Vytlačené na / Printed on Munken Pure Rough 150 g/m².

Dielo na obálke / Cover artwork:
© Igor Duda: NYC, 1 Koláže 109-002 /
NYC, 1 Collages 109-002; 2023; digitálna tlač na plátno /
digital graphics on canvas; 168 x 112 cm

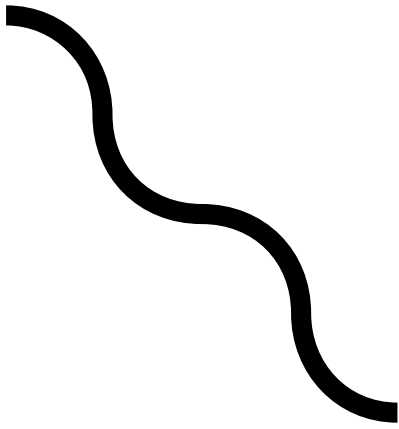
Mīna Art Space
Kováčska 11, Košice, Slovakia
info@minaartspace.com
+421 905 195 919
www.minaartspace.com

ISBN 978-80-974871-0-2

9 788097 487102

MINA
ART SPACE

